

شہرحی

بۆستانی سه عدی شیرازی

دانراوی:

شیخ موسلیحه ددین سه عدی شیرازی

وه رگی پانی:

موحه ممه د ئه مین نه مینیان

به رگی دووه م

انتشارات امام ربانی

سرشناسه	:	امینیان، محمد امین، ۱۳۲۹ -
عنوان و نام پدیدآور	:	وه رگړاوی بوستانی سه عدی / وه رگړې محه ممه د ټه مینیان.
مشخصات نشر	:	مريوان: امام رباني، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهري	:	۵۸۱ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۶۹۶۲-۱۸-۴ ؛ ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۶۲-۲۰-۸
وضعیت فهرست نویسی:	:	فپا
یادداشت	:	کردی.
موضوع	:	سعدی، مصلح بن عبدالله، - ۶۹۱ ق. بوستان -- نقد و تفسیر
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۴ و ۷۷ الف / ۵ PIR۵۲۰۵
رده بندی دیویی	:	۳۱ / ۸۱۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۹۱۵۸۹۸

www.ketab.ir

انتشارات امام ربانی

شہرحی بوستانی سہعدی شیرازی

شہرحی بوستانی سہعدی شیرازی	✓ ناوی کتیب (نام کتاب):
شیخ موسیٰ محمد دین سہعدی شیرازی	✓ دانہر (مؤلف):
مختمہ دتھمین ٹہ مینیان	✓ وہرگیران (ترجمہ):
مختمہ دتھمین سہن پوور	✓ پیاجوونہوہ (تصحیح):
دولان	✓ بیت چنی و دیزاین (صفحہ آرایہ):
۲۲۸ صفحہ ہی وہ زیری	✓ ژمارہ ی لایہرہ وقہ وارہ (صفحات و قطع):
۵۰۰ دہورہ	✓ ژمارہ ی چاپکراو (تیراژ):
۱۳۹۴ (اول) یکہم	✓ کەرہ تی چاپ (نوبت چاپ):
تیمام رہبانی	✓ بلاوکردنہوہ (ناشر):

نرخه دهوره: ۴۵۰۰۰ تمهن

(۱۸۰۰۰ دینار)

پیرست

۱	 باب چهارم در تواضع
۴	 حکایت درین معنی
۶	 حکایت در معنی نظر مردان حق در خویشتن به حقارت
۹	 حکایت سلطان بایزید بسطامی در تواضع
۱۲	 گفتار در عجب و عاقبت آن و شکستگی و برکت آن
۱۶	 حکایت عیسی علیه السلام و عابد ناپارسا
۲۸	 حکایت دانشمند درویش و قاضی متکبر
۳۹	 حکایت در توبه کردن پادشاه گنجه
۵۵	 حکایت طواف غسل
۵۹	 حکایت در معنی تواضع نیک مردان
۶۱	 حکایت در معنی عزت نفس مردان
۶۳	 حکایت خواجه نیکوکار و بنده نافرمان
۶۸	 حکایت معروف کرخی و مسافر رنجور
۷۷	 حکایت در معنی سفاهات نااهلان و تحمل نیک مردان
۸۶	 حکایت در گستاخی درویشان و حلم پادشاهان
۹۳	 حکایت اندر محرومی خویشتن بینان
۹۶	 حکایت در معنی تسلیم و حق شناسی آن
۱۰۰	 حکایت در عجز و نیازمندی صالحان
۱۰۳	 حکایت حاتم اصم و سیرت او در تواضع
۱۰۸	 حکایت زاهد و دزد
۱۱۳	 حکایت در معنی جفای دشمن از بهر دوست
۱۱۶	 حکایت
۱۱۷	 حکایت لقمان حکیم با بغدادی

۱۲۱		حکایت حضرت جنید بغدادی و سیرت او در تواضع
۱۲۵		حکایت پارسا و بر بهازن
۱۲۷		حکایت در معنی صبر مردان بر جفای ناهلان
۱۳۲		حکایت امیرالمؤمنین علی و سیرت او در تواضع
۱۳۷		حکایت امیرالمؤمنین عمر بن خطاب
۱۴۰		حکایت
۱۴۲		حکایت ذوالنون مصر رحمه الله علیه و شکستگی او
۱۴۹		باب پنجم در رضا
۱۵۲		گفتار در صبر و رضا و تسلیم بحکم قضا
۱۵۵		حکایت شاطر سپاهانی
۱۶۶		حکایت
۱۷۰		حکایت طیب و کرد
۱۷۲		حکایت
۱۷۴		حکایت
۱۷۶		حکایت
۱۷۸		حکایت
۱۸۱		حکایت
۱۸۴		حکایت کرکس و زغن
۱۸۷		حکایت
۱۹۰		حکایت
۱۹۲		گفتار اندر اخلاص و برکت آن و ریا و آفت آن
۱۹۵		حکایت
۱۹۷		حکایت طفل روزه دار

۲۰۷		باب ششم در قناعت
۲۱۶		حکایت
۲۱۸		حکایت
۲۲۲		حکایت
۲۲۵		حکایت در مذلت بسیار خوردن
۲۲۸		حکایت
۲۳۰		حکایت
۲۳۲		حکایت
۲۳۴		حکایت
۲۳۶		حکایت
۲۳۸		حکایت مرد کوتاه نظر و زن عالی همت
۲۴۳		حکایت
۲۴۵		حکایت
۲۴۷		حکایت
۲۵۱		گفتار اندر صبر بر ناتوانی به امید بهروزی
۲۵۵		حکایت در معنی آسانی در پی دشواری
۲۶۱		باب هفتم در تربیت
۲۶۵		گفتار اندر خاموشی و حلاوت خویشنداری
۲۷۰		حکایت در حفظ اسرار
۲۷۴		حکایت سلامت جاهل در حجاب خاموشی
۲۷۹		حکایت
۲۸۲		حکایت
۲۸۵		حکایت
۲۸۷		مثل
۲۸۹		حکایت در معنی خاموشی و آفتی بسیار سخنی

۲۹۵		حکایت در فضیلت سترپوشی
۲۹۹		حکایت
۳۰۱		حکایت
۳۰۲		حکایت
۳۰۴		حکایت
۳۰۶		حکایت
۳۰۸		حکایت
۳۰۹		حکایت
۳۱۴		حکایت
۳۱۶		حکایت
۳۱۹		حکایت
۳۲۱		حکایت
۳۲۵		حکایت
۳۳۱		حکایت
۳۳۹		حکایت
۳۴۱		گفتار در بیان تربیت اولاد
۳۴۷		حکایت
۳۴۹		گفتار در احتراز از صحبت امرادان
۳۵۲		حکایت
۳۵۵		حکایت
۳۵۷		حکایت
۳۶۲		گفتار در عدم التفات بر قول اهل دنیا
۳۷۱		حکایت
۳۷۴		حکایت

۳۸۱	 باب هشتم در شکر
۳۹۱	 حکایت
۳۹۴	 گفتار اندر صنع باری در ترکیب خلقت انسانی
۴۰۰	 حکایت
۴۰۳	 گفتار اندر نظر در صنع باری تعالی
۴۰۹	 حکایت
۴۱۱	 گفتار اندر نظر در حال ناتوانان و شکر نعمت حق تعالی
۴۱۵	 حکایت سلطان طغرل با هندوی پاسپان
۴۲۰	 حکایت
۴۲۲	 حکایت
۴۲۴	 حکایت
۴۲۷	 حکایت
۴۲۹	 حکایت
۴۳۲	 گفتار اندر نظر صاحب‌دلان در حق نه در اسباب
۴۳۸	 گفتار سابقه حکم ازل و توفیق خیر
۴۴۳	 حکایت سفر هندوستان و ظالمت بت پرستان
۴۶۷	 باب نهم در توبه
۴۷۲	 حکایت پیرمرد و تحسر بر روزگار جوانی
۴۸۰	 حکایت
۴۸۵	 گفتار اندر غنیمت شمردن قوت جوانی پیش از ضعف و پیری
۴۸۹	 حکایت در معنی ادراک پیش از فوت
۴۹۶	 حکایت
۵۰۰	 حکایت
۵۰۲	 حکایت
۵۰۸	 حکایت عدوات در میان دو شخص

..... حکایت پدر و دختر

..... موعظت و پند

..... حکایت در عالم طفولیت

..... حکایت

..... حکایت

..... حکایت

..... حکایت

..... حکایت مست خرمن سوز

..... حکایت

..... حکایت

..... حکایت

..... حکایت

..... حکایت

..... حکایت

..... باب دهم در مناجات

..... حکایت

..... حکایت

..... حکایت

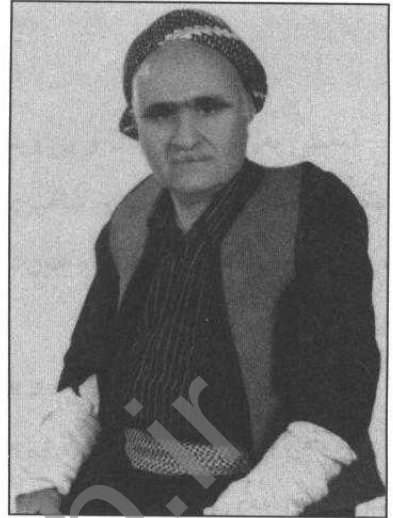
..... حکایت

..... حکایت مست و مؤذن

..... کۆتایی

بہناوی میری مہزن

خوینہرانی بہرز و بہرپرز، دیارہ لہو رۆژوہ کہ
گولستان و بوستانم خویندوون ھوگریہ کی زورم پیوہ
ھہبوون، ھہر بہو ھوہیوہ ھہستم جوولا و ھہستم دایہ
پینووسہ کوٰلہ کم و ھہستم کرد بہ وەرگیران و
شیکردنہوہی بوستانن سہعدی؛ ھہرچہند ئہمہ کاری من
نہبوو بہلام سوپاس بو گہورہی بیگہورہ کہ یارمہتیدام و
توانیم تا رادہیہ ک ئہم کارہ گرنگہ بکہم، ذالک علی اللہ
یسیر۔

خوینہرانی بہرپرز دیارہ کارہ کم بئ ھہلہ و پلہ نییہ، دہبئ بہ گہورہی خوٲان چاوپوشی لہ
ھہلہ و پلہ کانم بکہن۔ پیویستہ ئہمہش بہ عہرزی خوینہران بگہییئم کہ ئہمن ئہو کارہم لہ
رووی نوسخہیہ کی قہدیمی کردوہ کہ سہید علی بہایی پیداچوونہوہی پیدا کردوہ و
چاپی بہمبہئیہ (۱۹۰۸-۱۳۲۶) چونکہ نوسخہ تازہ کان لہ وشہ و بہیت و کہم و زوریدا
جیاوازیان ھہیہ؛ ئہمہ بیرخستہوہیہ ک بوو ھہتا خوینہر سہری لینہشیوئ و رەخنەم لینہ گری۔
لہ دوایدا سوپاس و پیزانینی خوٲم ئاراستہی ماموستانہ لا سالجی حوسین زادہ دہ کہم چونکہ
کاتی خوٲی گولستان و بوستانم لہ خزمہتدا خویندوون و زوری زہحمہت لہ گہل کیٲشام، خوا
جہزا و پاداشتی زوری پئ عہتا بکات، ھل جزاء الإحسان إلی الإحسان۔

وہرگیر: محہمہد ئہمین ئہمینان کوری حاجی عہدوللای گرویسی ئالانی سہر بہ
سہردہشت، نازناو ئہمین، لہ بنہمالہی مامالیان۔

گرویسی ھہوارگہی باب و باپیران
قوربانی توٲم و ھہم کا باپیران
مہلی داوینسی چیاہ بہرزی توٲم
من ھہلقولیوی خاک و عہرزی توٲم

۱۳۹۳ی ھہتاوی

پنشه کی ره حمان ئه مینیان

به نیوی خوی دلۆقان و دلاوا

بئ وستان به ره و بۆستان

ئه مینی به پێژ، بئ وچان و بئ وستان، وینهی رۆسته می دهستان، ههلی کوتایه بۆستانی شیخی ئه جهل، شیخی سه عدی شاعیری سه عدی جهوت که سه عدی بیست و یه کیشی له گه ل بیست په رتوو کی بۆستانی ئه و ناوداره هه ر دیاره و جیگای که لک لیوه رگرته و هه ر گیز تۆزی له سه ر نانیشی.

بۆ هه موو ده وره و ده ورائیک و بۆ هه موو حیل و نه ته وه یه ک هه ر زه نوێر و په ربا یه خه . ده بابی بۆستانی شیخی شیرازی بوو به بۆستانی که ئه و بۆستانه له دوا سه دان سال ئیستاش بۆن و به رامه ی به ره هه می له هه موو جیهاندا بلاو بۆته وه، ته نانته له سه ر ده ری نه ته وه یه کگر توه کانیش هه لبه ستی ئه م شاعیره نه مره ده دره وشیته وه.

نییه یا نه مدیوه یان نه مبیستوه هه تبا ئه ورۆ که س خوی له قه ره ی ئه م کاره که یه کجار دژواره دایت و به زمانی کوردی وه ریگنپایته وه.

وه ریگنپانه وه ی هه لبه ست به هه لبه ست و رهسته به رهسته ی ئه م کتیبه که م وینه به راستی کاری هه موو که س نییه، پشووی درێژ و میشکی به ته وان و راسانی بئ وچانی گه ره که.

ئه م له توانای که سیککی به توانای کاک ئه مین دایه و بویرانه قۆلی لئ هه لمالی و بئ وستان که وته ناو بۆستان وه ریگنپاوه بۆ کوردی.

ئه م هه نگاوه به راوه و به ناوه ی کاک ئه مین بوو به هوی ئه وه که خه لکی کوردیش که هه ر زانایانی له کۆنه وه ئاشنان به گولستان و بۆستانه که ی شیخی ناودار باشترو باشترو چنێر له میوه شیرینه کانی شیرعی شیخ وه رگرن.

به راستی به پێژ ئه مین، که لینیکی زۆر گه وره ی له په رتوو کخانه ی کوردی به م به ره هه مه بئ وینه یه په ر کرده وه و جاریکی دیش بویرانه له گش کتیبیککی یه کجار دژوار و ده وله مه ندی فارسی بۆستانی سه عدی راچوو و پیشکهشی هه موو ئه و که سانه ی کرد که خولیای به ره هه می سه عدی نینودارن.

ئەمىن جارىكى دىش بە شىنەي باي پىپىتى پىننوسى دارە سەرۋە كانى مەزارى شىنەي سەعدى لەراندەۋە و بە بۆن و بەرامەيان شىراز، پىتەختى شىعر و ئەدەبىياتى فارسىيان گەشاندەۋە. جارىكى دىش ئاۋى سەرچاۋە زوللە كەي (سەدىيەي) سەعدىيان بەو دىلۋپە كە ئەۋىش ۋە رگىرپانى بۆستانە پىرئوتىر كىرد.

جا جىگاي خۇيەتى بە بۆنەي دەنگى زەنگۈلەي گۈي بە لاۋىنى بۆستانى سەعدى بۆ سەر چىا بەرزە كانى قەندىل و ھۆمل بەۋپەرى سپاسەۋە بە چەپكە گۈلى رىزلىنەن بەرەۋ پىنشۋازى پىننوسى جواننوسى ئەمىن بىرۋىن و بلىن بەراستى ئەمىن قەلەمت ھەر لە گەر دابىت و كە ئەم بەرھەمە رازاۋەت كىردە دىاردەيە كى زىرپىن و بە خەلكى كوردت پىشكەش كىرد.

دىارە ئەۋزانا گەۋرانەي رابردوۋ و ئىستاش كە لە حوجرە ھاتونە دەر نوۋ كى قەلەمىيان بە گۈلستان و بۆستان پىزاۋە و باشى دەناسن.

بەلام كاك ئەمىن پەنجەي بەھەستت دە گۈشىن و دوبارە و سى بارەش رىز لەم ھەنگاۋە پىر بايەخت دە گرېن و ھىوادارېن زىاتىر و زۆرتىر خونچەي دىلمان بەم بەرھەمە بە پىزانە پىشكوۋىنى و دىبەرى دىلمان بەم رىژنە بارانە پاراۋىر بىكەيت و خۋاي گەۋرە تەمەن درىژ و بەھىزىرت كات، تا بە كۈلە كەي ھىز و تەمەن درىژى باشتىرېن وىژە و ئەدەبى كوردى و فارسى جوانتر و جوانتر ۋە رازىتى.

تا ئىمەش لە ژىر سىبەرى ئەم ساباتە ھونەرىيە ئارەقى تىنۋايەتى ھەلبەست و مەبەستى ھەستىاران و ھۆزانوانان بىرپىنەۋە.

ئەمىن ئافەرىن تۆ بە بى وىستان	كردت بە كوردى پەرتوۋ كى بۆستان
بەراستى ئەمىن شىنەي ئەجەلمان	يە كجار بە باشى ناسىت بە گەلمان
ئەۋا پىر بە دل بە پىننوس و زمان	سپاست دە كات رەحمان ئەمىنىان

پايىزى ۹۳ى ھەتاۋى

برات رەحمان ئەمىنىان